

Sygn. akt VII Ka 101/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Leszek Wojgienica (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. Małgorzata Serafińska

przy udziale oskarżyciela kom. Agnieszki Szlachtowicz – Pelawskiej

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2019 roku

sprawy T. L., syna J., urodzonego (...) w S., obwinionego o wykroczenie z art. 92a kw, na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 06 grudnia 2018 roku, w sprawie (...)

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że łagodzi wymierzoną obwinionemu karę grzywny do kwoty 250 (dwustu pięćdziesięciu) złotych, a w pozostałym zakresie wyrok ten utrzymuje w mocy;

II. Zwalnia obwinionego od wydatków postępowania odwoławczego i opłaty.

III. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata K. S. za obronę obwinionego T. L., wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym, opłatę w kwocie 420 (czterystu dwudziestu) złotych, powiększoną o kwotę 96,60 (dziewięćdziesięciu sześciu 60/100) zł podatku od towarów i usług.

VII Ka 101/19

UZASADNIENIE

T. L. został obwiniony o to, że w dniu 6 marca 2018 roku, o godzinie 11:56, na drodze krajowej (...) B.-K. gmina B., jednojezdniowej, dwukierunkowej, kierując samochodem F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), jechał z prędkością 133 km/h, czym dopuścił się przekroczenia dozwolonej prędkości o 43 km/h, to jest o wykroczenie z art. 92a kw w zw. Z art. 20 ust. 3 pkt 1 lit. D ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 6 grudnia 2018 roku, w sprawie (...) T. L. został uznany za winnego zarzucanego mu czynu, za który na podstawie art. 92a kw został skazany i wymierzono mu karę grzywny w kwocie 500 (pięciuset) złotych; zasądzone na rzecz obrońcy obwinionego z urzędu opłatę w kwocie 216 zł, powiększona o podatek od towarów i usług; obwiniony został zwolniony od kosztów sądowych na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 121 kpw.

Apelację od owego wyroku wniósł obrońca obwinionego, który na podstawie art. 103 § 2 i § 4 k.p.w. zaskarżył go w całości, na korzyść obwinionego, na podstawie art. 109§2 k.p.w w zw. z art. 427§2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 i 3, 4 k.p.k. zarzucając:

1/ obrazę przepisów prawa procesowego i skutkujące błędami w ustaleniach faktycznych, mającymi istotny wpływ na treść orzeczenia, a konkretnie:

a/ art. 8 k.p.w. w zw. z art. 4, 5§ 1 i §2 oraz 7 k.p.k., art. 34 k.p.w. i art. 82§1 k.p.w. , 42 k.p.w. w zw. z art. 193 i 201 k.p.k. w zw. z art. 424§ k.p.k. poprzez:

- odmówienie wiarygodności wyjaśnieniom obwinionego T. L.;
 - wadliwe danie wiary zeznaniom świadka D. G.,
 - brak odniesienia się do całokształtu materiału dowodowego, a więc również do okoliczności, które podważają przyjęty przez Sąd I instancji przebieg zdarzenia;
 - rozstrzygnięcie wszystkich wątpliwości zaistniałych w sprawie na niekorzyść obwinionego T. L.;
 - oddalenie wniosku o dopuszczenie i przeprowadzenie - zaniechanie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu technologii kontroli prędkości oraz mechanoskopii i techniki i taktyki jazdy samochodem na okoliczności sprawy;
- b/ rażąco niewspółmierność orzeczonej kary grzywny w kwocie 500 złotych która nie uwzględnia niskiej społecznej szkodliwości czynu oraz znikomego stopnia zawinienia, a także zdolności zarobkowych, trudnej sytuacji majątkowo-rodzinnej obwinionego, która sprawia, że T. L. nie jest w stanie uiścić grzywny bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego swojego i swojej rodziny;
- c/ błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na wyrażeniu błędnego poglądu, że zachowanie T. L. w realiach sprawy wyczerpało znamiona czynu z art. 92 a k.w., podczas, gdy prawidłowa ocena niepełnego skądinąd materiału dowodowego, poczyniona przez pryzmat elementarnych zasad logiki i doświadczenia życiowego prowadzi do wprost przeciwnych wniosków.

Na podstawie art. 109 k.p.w. w zw. z art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 104 § 1 pkt 1 k.p.w. autor apelacji złożył wniosek o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionego T. L. od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie o
- uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Ponadto złożył wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego do spraw technologii kontroli prędkości na okoliczność, czy w realiach sprawy doszło do przekroczenia prędkości oraz oceny czy sposób kontroli, warunki techniczne używania wideorejestratora, czynności podjęte przez funkcjonariuszy w nieoznakowanym pojeździe, na gruncie sprawy pozwalają bez żadnych wątpliwości w rozumieniu 5§2 k.p.k. stwierdzić, że obwiniony T. L. wyczerpał dyspozycję przepisu z art. 92 a k.w.

W trakcie rozprawy odwoławczej oddalono wniosek dowodowy obrońcy w oparciu o argumentację wynikającą z uzasadnienia postanowienia odnoszącego się do przedmiotowej kwestii (k. 100).

W trakcie rozprawy odwoławczej obwiniony przywołał szereg okoliczności, których analizy dokonywano w perspektywie możliwości wyjścia poza granice zarzutów, w związku z ewentualnym dostrzeżeniem rażącej niesprawiedliwości orzeczenia.

Sąd II instancji zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie w zakresie dotyczącym zarzutów obrazy przepisów postępowania i błędnego ustalenia faktów. Odniosła natomiast skutek w zakresie zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczenia o karze.

Odnosząc się do kwestii, których rozważenie z urzędu (art. 440 kpk) zostało wymuszone przez obwinionego stwierdzić należy, że nie doszło do naruszenia jego prawa do obrony w stopniu mogącym rzutować na treść zaskarżonego orzeczenia. Obwiniony był prawidłowo zawiadamiany o terminach rozprawy, a jego niestawiennictwo nie mogło wywołać zniesienia, tudzież odroczenia czynności procesowych. Wyznaczono też obwinionemu obrońcę z urzędu, przy czym sąd nie był zobowiązany do uwzględnienia sugestii obwinionego dotyczącej wyznaczenia mu wskazanego przez niego adwokata. Na marginesie jedynie wypada zwrócić uwagę, że zgodnie z przepisem art.

22 kpw w postępowaniu w sprawach o wykroczenia wyznaczenie obrońcy z urzędu wymaga nie tylko zaistnienia przesłanki „niemożności poniesienia kosztów obrony bez poważnego uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny”, ale również wykazania, że w konkretnym przypadku wyznaczenie obrońcy służyć będzie dobru wymiaru sprawiedliwości. Ten dodatkowy warunek sprawiał, że zarzuty obwinionego dotyczące pominięcia w procesie rozstrzygnięcia wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu jego złej sytuacji materialnej nie były wystarczające dla wykazania bezpodstawności odmowy uwzględnienia rzeczonego wniosku, który ostatecznie został rozpoznany zgodnie z intencją wnioskodawcy. Faktem jest, że obwinionemu nie przesłano dokumentu w postaci kopii świadectwa legalizacji urządzenia pomiarowego, za pomocą którego zmierzono prędkość prowadzonego przez niego pojazdu. Uchybienie to zostało jednak konwalidowane, a samo w sobie nie miało wpływu na treść zaskarżonego wyroku, zważając na jednoznaczne potwierdzenie tymże dokumentem ważności legalizacji videorejestratora w dacie czynu.

By zarzuty apelacji rozważyć w zgodzie z obowiązkiem wynikającym z przepisu art. 433 § 2 kpk (art. 109 § 2 kpw) należy pamiętać, że analiza materiału dowodowego winna się odbywać komplementarnie, a więc z uwzględnieniem całej wiedzy wynikającej z ujawnionego materiału dowodowego, albowiem dopiero wówczas wyprowadzane wnioski pozostają pod ochroną art. 7 kpk. Punktem wyjścia dla takiej właśnie analizy, czego autor środka odwoławczego nie mógł niestety przewidzieć - jest wywód obwinionego, że co do zasady prędkość dozwoloną administracyjnie w konkretnym miejscu przekroczył, jednakże poruszał się z prędkością nie 133, ale 117 km/h (k. 101 verte). Już tylko ten fragment wypowiedzi obwinionego w sposób jednoznaczny podważa sens tych zarzutów środka odwoławczego, w których kwestionowano wyczerpanie przez obwinionego znamion wykroczenia z art. 92a kw, z punktu widzenia dozwolonej prędkości granicznej. W obliczu wyjaśnień obwinionego wyczerpanie przez niego znamion tego wykroczenia jest niewątpliwe.

Odnosząc się do zarzutów kwestionujących oddalenie wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego o specjalności powiązanej z badaniem dynamiki ruchu drogowego, a ściślej – badaniem prędkości pojazdów na podstawie zarejestrowanego obrazu należy zgodzić się z autorem apelacji, że konieczności przeprowadzenia takiego dowodu nigdy nie można wykluczyć, zważając na sposób rejestrowania prędkości (prędkość samochodu wyposażonego w videorejestrator), jednakże decydującym kryterium dopuszczalności jest ocena prawidłowości dokonanego pomiaru wynikająca z oględzin zarejestrowanej sytuacji na drodze. In concreto, analiza zapisu video nie dostarczyła podstaw do kwestionowania prawidłowości dokonanego pomiaru, a tym samym nie pojawiły się wątpliwości wymagające wyeliminowania poprzez skorzystanie z wiedzy specjalnej. Co istotne, sąd a quo nie dostrzegł żadnych wątpliwości w procesie analizowania i klasyfikacji dowodów, jak też będącej jej następstwem subsumcji, a skoro adresatem normy art. 5 § 2 kpk jest sąd, przeto zarzut obrazu tego przepisu należało ocenić jako bezpodstawny w stopniu oczywistym. Zeznania świadka D. G. oraz wyjaśnienia obwinionego, w kontekście dokonanej rejestracji pomiaru prędkości obwinionego, mają znaczenie drugorzędne. Argumentację apelacji odnoszącą się do ewentualnego błędu pomiaru na skutek niewłaściwego ciśnienia w oponach samochodu policyjnego, przyjmującą skrajnie niewłaściwe ciśnienie, oceniono z kolei jako wynik założenia niemającego jakiegokolwiek odzwierciedlenia w materiale dowodowym. Jej teoretyczny charakter zwalnia od bliższego odnoszenia się do zarzutu apelacji w tym zakresie.

Stwierdzić przeto należy, że sąd a quo nie naruszył prawa obwinionego do obrony, a oddalając wniosek dowodowy, mający w zamierzeniu skarżącego obnażyć wadliwość dokonanego pomiaru, miał po temu podstawę faktyczną w postaci rejestracji obrazu zdarzenia, opatrzonej danymi z posiadającego aktualne świadectwo legalizacji videorejestratora. Wniosek z powyższego, że materiał dowodowy będący podstawą ustaleń faktycznych należało ocenić jako kompletny, zaś ustalenia faktyczne - pozostające pod ochroną art. 7 kpk.

Zgodzić się należy ze skarżącym, że wymierzona kara jest nieadekwatna do sytuacji osobistej i możliwości zarobkowych obwinionego. Przy czym taka ocena możliwa była dzięki aktywności obwinionego w trakcie postępowania odwoławczego. Okazało się bowiem, że obwiniony jest emerytem, jego dochody są niskie, a na utrzymaniu ma syna. I jakkolwiek okoliczność powyższa nie była znana sądowi meriti, to jednak jej ujawnienie czyniło koniecznym dostosowanie wymierzonej kary do aktualnej sytuacji osobistej i możliwości zarobkowych obwinionego. Nie oznacza to oczywiście rezygnacji z realizacji celów kary osiągniętych poprzez dostosowanie się do dyrektyw z art. 33 kw. Sąd

też złagodzenie kary wymierzonej przez sąd pierwszej instancji nie eliminowało całkowicie jej dolegliwości, czyniąc ją jednakowoż współmierną nie tylko do stosunków majątkowych obwinionego, ale również stopnia niedostosowania się do ograniczenia prędkości.

Uwzględniając powyższe uwagi zaskarżony wyrok zmieniono jedynie w ten sposób, że wymierzoną obwinionemu karę grzywny złagodzono do kwoty 250 złotych, a w pozostałym zakresie wyrok ten utrzymano w mocy (art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 438 pkt 2, 3 i 4 kpkw zw. z art. 109 § 2 kpw).

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 121 § 1 kpw, zważając na sytuację materialną obwinionego.

Ponieważ obwiniony korzystał w postępowaniu odwoławczym z pomocy obrońcy wyznaczonego z urzędu, przeto zasądzono na rzecz tego obrońcy opłatę w kwocie 420 zł i kwotę 96,60 zł tytułem podatku od towarów i usług, stosownie do treści art. 117 § 1 kpw w zw. z art. 118 § 1 pkt 2 kpw w zw. z § 4 ust. 1, 2 i 3, § 17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1715 z 2016 roku).